

ת"פ 39941/11/19 - מדינת ישראל נגד אדללאו אילה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 39941-11-19 מדינת ישראל נ' אילה

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
אדללאו אילה

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד איריס פיקר

ב"כ הנאשם: עו"ד גל וולף

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של **גניבת נשק**, לפי סעיף 384א(ג) בחוק העונשין, תשל"ז-1977.

2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 10.11.19 בלילה הנאשם ושלושה מחבריו הגיעו למועדון בעיר רחובות. באותה עת עבד במועדון מאבטח ששימש כאחראי האבטחה (להלן: "המאבטח") שהיה חמוש באקדח מסוג יריחו (להלן: "האקדח"). בשעה 4:15 המאבטח נכנס אל תוך המועדון כדי להוציא מהמקום בליין שניסה לקחת ללא רשות בקבוק שתייה מהבר. מספר בלוינים במקום החלו להכות את המאבטח, וכתוצאה מכך התפתחה קטטה במקום שבמסגרתה מספר רב של בלוינים החלו להכות את המאבטח שעבדו במועדון וזרקו לעברם בקבוקים, ארגזים, שולחנות וכיסאות. במהלך הקטטה אחד הבלוינים אחז ביחד עם אחרים בחלק גופו האחורי של המאבטח, והכניס את אצבעותיו לפיו ולעיניו. **הנאשם ניצל את שעת הכושר ובמהלך המהומה שהתרחשה, נטל את האקדח שניתק מהמאבטח, החביאו בתוך מכנסיו באזור חלציו ויצא מהמועדון. מיד לאחר מכן הנאשם נסע לביתו בקרית מלאכי ובכל אותה העת הוא נשא על גופו את האקדח המוסלק בתוך מכנסיו. בבוקרו של אותו יום, בשעה 11:00, החזיק הנאשם בביתו באקדח כשהוא מוסלק בתוך גרב שחור ובתוכו מחסנית תואמת שהכילה 15 כדורים.**

3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן, ללא הסכמה לעונש.

תסקירי שירות המבחן

4. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם בן 31, רווק המתגורר בבית משפחתו. הנאשם שולב בגיל 15 בפנימייה, במסגרתה השלים 12 שנות לימוד. התגייס לצבא ואולם הוא שוחרר מהשירות על רקע אי התאמה לאחר שריצה עונש מאסר בגין עריקות מהשירות. לאחר שחרורו מהצבא עבד במקומות שונים ולא הצליח לשמור על רצף תעסוקתי. תיאר אורח חיים בלייני לאורך השנים, כשהוא נוהג לבלות במועדונים עם חבריו מאזור מגוריו. בגיל 14 החל לצרוך אלכוהול בנסיבות חברתיות, בגיל 17 הורשע לראשונה בגין עבירת אלימות שהתרחשה בעת שהיה תחת השפעת אלכוהול. בהמשך, לדבריו, שתיית האלכוהול התמתנה והוא המשיך לשתות בעיקר במסיבות שאותן פקד בקביעות. בנוסף מסר הנאשם שבגיל 15 החל לצרוך סמים מסוג קנאביס ועד גיל 20 צרך באופן יומיומי. בהמשך החל לצרוך סמים מסוג אקסטזי במהלך בילויים וסם מסוג קריסטל בתדירות של כפעם בשבועיים עד למעצרו. עברו הפלילי כולל חמש הרשעות קודמות בגין ביצוע עבירות רכוש, אלימות והיעדר מהשירות. הנאשם ייחס את מעורבותו בפלילים בעבר לחברה עמה התרועע ולשימוש בחומרים משני תודעה. הוא הופנה בעבר לשירות המבחן אולם התקשה לשתף פעולה. במסגרת הליך המעצר, הנאשם שוחרר בפיקוח אלקטרוני והיה בצו פיקוח מעצר, שבמהלכו התקיימו עמו פגישות מעקביות ומסר בדיקות שתן שנמצאו ללא שרידי סם. בשל מגבלות הקורונה, הוא לא שולב בקבוצת עצורי בית.

ביחסו לעבירה תיאר שבאותו ערב יצא לבלות עם חבריו במועדון, במהלך הבילוי שבהם אלכוהול. לאחר שפרצה קטטה במועדון בין מבליים לבין מאבטחים, תחילה ניסה להפריד בין הניצים ובהמשך הבחין באקדח צמוד לגופו של אחד המאבטחים והחליט ליטול אותו ממנו. הנאשם התקשה להסביר את המניע למעשיו וייחס זאת להשפעת האלכוהול. לדבריו נסע לביתו עם האקדח ונרדם כאשר האקדח לצידו ובבוקר נעצר בביתו לאחר שבעל המועדון זיהה אותו במצלמות האבטחה. **שירות המבחן התרשם שהנאשם מבין את חומרת מעשיו וחש בושה וחרטה, אולם הוא מתקשה לבחון באופן מעמיק את דפוסיו המכשילים שהביאו אותו למעורבות באירוע.**

הנאשם הביע נכונות לבחון את דפוסיו השימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים והופנה למרכז "חוסן" לטיפול במכורים בעיר מגוריו בסוף חודש אוגוסט 20'. בחודש אוקטובר 20' התקיימה בעניינו ועדה שקבעה תכנית טיפול הכוללת מפגש פרטני פעם בשבוע, בדיקות שתן וטיפול קבוצתי כאשר המגבלות יאפשרו, וזאת על רקע ההתרשמות מהבנה מצידו להשפעות ההרסניות של צריכת חומרים על מצבו וכי נמצא בשלב התחלתי של ביסוס אמון בקשר הטיפולי.

בסיכום התייחס שירות המבחן **לגורמי הסיכון** להישנות ביצוע עבירות ובכללם חומרת העבירה, קשיי הסתגלות והתמדה במישורים השונים, נטייתו לפריצת גבולות וקשייו בקבלת סמכות, קשריו השוליים, וניהול אורח חיים בלייני מגיל צעיר תוך שמתקשה בנטילת אחריות לתפקידים התואמים את גילו. בנוסף מנה שירות המבחן את התמכרותו לסמים ולאלכוהול והתרשמותם כי דפוסים תוקפניים ואלימים מועצמים כאשר הוא תחת השפעת חומרים. **כגורמי סיכוי לשיקום** מנה שירות המבחן את היותו בעל מערכת תמיכה משפחתית, התקופה הממושכת בה היה נתון בתנאים מגבילים שהיוותה גורם מחדד גבולות, שיתוף הפעולה מצדו וההתרשמות בהתקדמות יכולתו להתבוננות פנימית. לפיכך שירות המבחן המליץ על דחיית הדיון בעניינו לשם בחינת התקדמותו בטיפול.

בתסקיר המשלים דווח שירות המבחן כי הנאשם המשיך בטיפול במרכז "חוסן" הכולל פגישה פרטנית שבועית, השתתפות בקבוצה טיפולית ובדיקות שתן. גורמי הטיפול במרכז מסרו שהנאשם משתף פעולה, מגיע למפגשים בקביעות ובדיקות השתן נמצאו ללא שרידי סם. במפגשים עמו הנאשם משתף אודות מצבו האישי והרגשי, וניכרת הבנה והפנמה של מצבו, מגלה רצון עז לשפר את חייו כאשר הוא מבין שעליו לשנות הרגלי חיים ולמצוא מקום עבודה קבוע. הוא הופנה למרכז בו הוא עתיד להתחיל הליך של ליווי לתעסוקה מקצועית, יופנה לקורס מקצועי ולתעסוקה מתאימה. הנאשם מסר שחש נתרם מהטיפול והביע תובנות לגבי כשלים בהתנהלותו בעבר ובשאיפותיו לנהל אורח חיים נורמטיבי ועצמאי. **הנאשם הביע מוטיבציה להמשך הטיפול במסגרת "חוסן". שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה לצד צו של"צ בהיקף של 260 שעות.**

בתסקיר עדכון שהוגש לאחר הטיעונים לעונש ציין שירות המבחן שהנאשם מתמיד בהגעתו למרכז חוסן, מגיע בזמן, נותן אמון בקשר הטיפולי ומצליח לבטא את מחשבותיו ורגשותיו. הנאשם משתף בקורותיו, מפגין מוטיבציה לעריכת שינוי ומדווח על התרחקות מסביבתו החברתית. להתרשמות גורמי הטיפול הנאשם החל להאמין בעצמו וביכולתו לערוך שינוי במצבו ורואה חשיבות בשמירת ניקיונו מסמים. שירות המבחן שב על המלצתו להטיל על הנאשם צו מבחן.

ראיות לעונש

5. מכתב מאת עו"ס אסנת שמואל **מהיחידה לטיפול בהתמכרויות** בקרית מלאכי מיום 4.1.21 (נ/1) - ממנו עולה שהנאשם מוכר ליחידה מיום 30.8.20, הופנה על ידי שירות המבחן לצורך אבחון ובחינת דרכי טיפול. **הנאשם השתלב ביחידה, משתף פעולה באופן מלא עם גורמי הטיפול בתוכנית הכוללת טיפול פרטני, טיפול קבוצתי ובדיקת שתן שבועית. הנאשם מגיע באופן קבוע לכל המפגשים ומוסר בדיקות שתן נקיות מחומרים פסיכו-אקטיביים.**

טיעוני הצדדים

6. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד איריס פיקר, הערך החברתי שנפגע בעבירה הוא הגנה על ביטחון הציבור, מדובר בעבירות שמעלות סיכון לפגיעה בגוף ובנפש, יש חשש לתאונות שעלולות להיגרם מידי המחזיק בנשק וחשש שהנשק יגיע לידיהם של אחיו הקטנים של הנאשם שגרים באותו הבית, כמו גם שיועבר לגורמים עברייניים ולגורמי טרור. העונש הקבוע בצד העבירה הוא של 10 שנות מאסר. הנאשם נטל נשק מגורם אכיפתי המחזיק נשק כדין, נשא על גופו את האקדח והחזיק אותו בביתו. עבירות הנשק הן מכת אזור, ואין מקום להבחין בין מגזרים שונים בעבירות אלה. המאשימה עתרה למתחם עונש הנע בין 2.5 ועד ל-4 שנות מאסר בפועל. בתסקיר הראשון ציין שירות המבחן שהנאשם סירב בשנים 2011 וב-2013 להשתלב בהליכי טיפול וכי הוא מתקשה לבחון באופן מעמיק דפוסים מכשילים שהביאו אותו לביצוע העבירה, אך הוא מוכן להשתלב בטיפול גמילה מהתמכרויות. הוא מסר שהחל בגיל 14 החל לצרוך אלכוהול, ועשה בהמשך שימוש יומיומי בקנאביס. לאור דבריו הוא שולב ביום 30.8.20 באבחון במרכז חוסן ונבנתה עבורו תכנית טיפולית בחודש אוקטובר 20'. חלפו חודשיים והוא מתמיד בטיפול, משתף פעולה, אומר שרוצה להשתקם ולהשתפר ואמור להתחיל תהליך של ליווי תעסוקתי. שירות המבחן בא בהמלצה לטיפול ולשל"צ, אך העבירה לא בוצעה על רקע של התמכרות לסמים ולא לכוהול וגם לא לצורך מימון של ההתמכרות. אין מדובר במי שלוקח נשק ממאבטח כדי לממן רכישה של סם ולכן לטענת המאשימה אין מתאם בין ההתמכרות והגמילה לבין עבירת הנשק. לפיכך, אין מקום לחרוג ממתחם העונש משיקולי שיקום. ברם, בשל אותם חודשיים שהנאשם נקי, המאשימה עותרת למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש, כך שיוטל עליו עונש של מאסר של שנתיים וחצי. לאור מצבו הכלכלי המאשימה אינה עותרת לקנס.

7. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד גל וולף, הנאשם בן 31, גדל במשפחה קשת יום שעלתה מאתיופיה. בגיל 16 הנאשם עזב את ביתו ועבר לפנימייה. למרות הקשיים, הצליח הנאשם לסיים 12 שנות לימוד, התגייס לצנחנים, שירת במשך 8 חודשים ועל רקע המצב הכלכלי הקשה של המשפחה וקשייו להסתגל למסגרת, הוא קיבל פטור מצה"ל. מאז שחרורו הוא התקשה לייצב את חייו, עבר בין מקומות עבודה שונים, עם השנים הוא צבר חובות למוסד לביטוח לאומי ולגופים אחרים. לאחר ההסתבכות בתיק הנוכחי, הנאשם שבעבר חווה חוסר אמון במערכת הציבורית, לראשונה בחייו מרגיש כיום שמושטת לו יד, אותה תפס בחוזקה ועושה ככל יכולתו כדי לקדם את עצמו ולצאת מהמעגל הנורא שהיה בו לאורך השנים. הוא מרגיש שהחברה מקבלת אותו, שמישהו מקשיב לו ומכוון אותו. הנאשם לקח אחריות מהרגע הראשון על מעשיו, הבין את הטעות שעשה, והביע חרטה. לא היה לו שום רצון לעשות שימוש בנשק או למכור אותו. כשיצא באותו ערב למועדון לא הייתה לו כוונה לבצע עבירה, ואין מחלוקת שלא קדם תכנון לעבירה. שעות לאחר שגנב את האקדח הוא נשאל בחקירה מה התכוון לעשות עם האקדח, והוא ענה שהתכוון להשיבו. מדובר בפרק זמן קצר

ביותר מרגע לקיחת האקדח ועד שהשוטרים הגיעו, כך שלא הייתה לו אפשרות לחשוב כיצד לתקן את הטעות. לא נשקפה שום סכנה שכן הנאשם לא ניסה להעביר את האקדח לאחר, לעשות בו שימוש או למכור אותו.

הנאשם היה עצור כחודשיים וחצי ובהמשך היה עצור בפיקוח אלקטרוני כארבעה חודשים וחצי עד לחודש יוני '20 ולאחר מכן היה במעצר בית מלא עד לחודש דצמבר '20. הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן מהרגע הראשון. הוגשו שני תסקירים חיוביים. למרות מגבלות הקורונה הנאשם מסר בדיקות שתן נקיות מהיום הראשון, אף שהוא מכור לסמים מגיל 15. מגיל 15 ועד לגיל 20 הוא השתמש בקנאביס מידי יום ולאחר מכן החל לצרוך סמים קשים יותר - אקסטזי וקוקאין, ולכן מסירת בדיקות שתן נקיות לאורך תקופה משמעותית היא בעלת משמעות גדולה בשיקומו של הנאשם. לנאשם יש רצון כן ואמיתי לערוך שינוי בחייו, ורואים את השינוי בפועל. הנאשם שולב במסגרת שירות המבחן בשיחות פרטניות, ובמקביל מסר בדיקות שתן נקיות. לאחר שהוכיח את עצמו והראה יציבות הוא הועבר למרכז חוסן כהמשך טיפול ושם הוא החל בשיחות פרטניות וקבוצתיות. יש שיתוף פעולה מלא גם במרכז חוסן, אין היעדרויות ויש התקדמות בהליך הטיפול. במרכז חוסן החליטו לקדם אותו למציאת עבודה ולכן הוא שולב במרכז עוצמה, שם הוא עתיד להשתלב בקורס מקצועי לשם רכישת מקצוע ולהתחיל לעבוד. ניתן לראות כיצד הנאשם עושה צעד אחר צעד ועושה דרך יפה מאוד הכוללת תכנית לחזרה למסגרת תעסוקה, להרגיש שווה בין שווים ולהיגמל מסמים לאחר תקופת התמכרות ממושכת. הנאשם לא הפר את תנאי שחרורו, עמד בכל החלטות בית המשפט למרות שהיה ספון בביתו לאורך תקופה ממושכת ללא כל הקלה בתנאים וכל זאת מתוך הבנה שהוא רוצה לשנות את חייו. לא נפתחו לו תיקים חדשים. לא מדובר רק על סיכוי של ממש לשיקום, אלא קיים שיקום של ממש.

מתחם העונש לו עתרה המאשימה אינו ראוי. זה מתחם שמתאים לנאשמים שתכננו לעבור עבירה, אך במקרה זה מדובר בנסיבות קלות יותר ולכן מתחם העונש צריך להיות נמוך משמעותית. מעבר לכך יש מקום לחרוג ממתחם העונש משיקולי שיקום. המלצות שירות המבחן לצו של"צ הן קשות ליישום, אך ההמלצה כוללת גם צו מבחן כך שניתן יהיה להמשיך ולעקוב אחריו לאורך השנה. עונש מאסר יחטא לאינטרס הציבורי. כדי שלא לקטוע את הליך השיקום יש להפנות את הנאשם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות.

8. הנאשם טען שהוא מצטער ומודה שעשה טעות. לוקח אחריות מלאה על מעשיו. המעשה לא היה מתוכנן, אלא בוצע תחת השפעת אלכוהול וסמים. עבר תהליך מאוד משמעותי בחיים, גם בשירות המבחן וגם במרכז חוסן, כל הבדיקות שביצע הן נקיות. רוצה להשתלב בלימודים ומקווה להצליח.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

9. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

10. **הערך החברתי** אשר נפגע בעבירת גניבת נשק הוא הגנה על בטחון הציבור ושלומם. גניבה של נשק חם, מסוג אקדח, יוצרת סיכון שהנשק יגיע בסופו של דבר לגורמים אשר יעשו בו שימוש למטרות פסולות, פליליות או ביטחוניות, לרבות פגיעה בגוף או בנפש.

בית המשפט העליון חזר והדגיש את מגמת ההחמרה בעבירות הנשק השונות, ואת החומרה היתרה שבביצוע עבירות נשק. זאת בשל הסיכון הממשי לביטחון הציבור והפגיעה בערכים המוגנים של שלמות הגוף וחיי אדם. לאור כך, ננקטת מגמת החמרה בענישה בעבירות נשק, כך שזו תבטא באופן הולם את פוטנציאל ההרס הרב הגלום בהן. עוד נקבע כי ראוי ונכון להחמיר את מדיניות הענישה הנוהגת, זאת בין היתר כדי להיאבק בתופעה של שימוש גובר בנשק חם כאמצעי ליישוב סכסוכים. מיגור תופעת נשיאת והחזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי חשוב ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה, ויש לעשות כן, בין היתר, באמצעות ענישה מחמירה (ראו למשל, דברי כב' השופט ע' גרוסקופף בע"פ 5446/19 **מדינת ישראל נ'**

הוארי [25.11.19], כב' השופטים י' אלרון ומ' מזוז בע"פ 4406/19 **מדינת ישראל נ' סובח** [5.11.19], כב' השופט א' שטיין בע"פ 147/21 **מדינת ישראל נ' ביטון** [14.2.21], וכב' השופט ג' קרא בע"פ 5330/20 **ענבתאוי נ' מדינת ישראל** [22.11.20].

עבירות הנשק הוכרו בפסיקה כ"מכת מדינה" באופן אשר מצדיק את החמרת הענישה בהן (בהקשר זה ראו ע"פ 7703/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** [6.8.20]; ע"פ 147/21 **מדינת ישראל נ' ביטון** [14.2.21]).

11. סעיף 384א(ג) לחוק העונשין אשר קובע את העבירה של גניבת נשק כעבירה נפרדת ועצמאית, לעומת העבירות של החזקת ונשיאת נשק, הוא סעיף חדש יחסית אשר התווסף לספר החוקים בתיקון 135 לחוק העונשין בשנת 2018 (ס"ח 2762 מיום 12.12.18). הסעיף קובע כי דינו של הגונב נשק - מאסר עשר שנים. בדברי ההסבר להצעת תיקון סעיף 384א(ג) בחוק העונשין נאמר כך:

"כיום, כתבי אישום המוגשים במקרים של גניבת נשק כוללים אישומים על עבירה של החזקת נשק שלא כדין, נשיאתו או הובלתו, לפי סעיף 144(א) או (ב) לחוק העונשין, נוסף על עבירת הגניבה... הצעת החוק נועדה להגן על הערך של חיי אדם שנשקף להם סיכון בעצם גניבת הנשק ולהגביר את ההרתעה מפני ביצוע עבירה זו... ואולם, אין בקביעת עבירה מיוחדת לעניין זה משום שינוי משמעותי בעונש הקבוע כיום בעבירות שלגביהן מוגשים כתבי אישום בשל גניבת נשק."

(ראו הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 135) (גניבת נשק), תשע"ט-2018, ה"ח הכנסת 811).

12. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף בינוני. הנאשם גנב נשק מסוג אקדח מאיש אבטחה שהחזיק בנשק כדין לצורך מילוי תפקידו. הנאשם נשא את הנשק מהמועדון ברחובות לביתו בקריית מלאכי, והחזיק אותו בביתו לפרק זמן קצר עד להגעת השוטרים לביתו. הפגיעה בערך המוגן בעבירה של גניבת נשק היא משמעותית יותר מאשר בעבירה של נשיאת נשק, מפני שהיא כוללת את הוצאת הנשק מידי מי שמחזיק בו כדין, ולפיכך יש לקבוע מתחם העונש הולם בעבירה של גניבת נשק שהוא גבוה במידת מה מהמתחם בעבירת נשיאת הנשק, מאותו סוג.

13. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, יש לתת את הדעת לכך שהנאשם הגיע למועדון עם חבריו ובמהלך קטטה שהתרחשה במקום בין מספר בלוינים לבין מאבטחים, הנאשם ניצל את המצב שבו התפתחה קטטה בין בלוינים למאבטחים במועדון, ונטל את האקדח שניתק מהמאבטח. מובן שלא מדובר בעבירה מתוכננת, אלא במעשה ספונטני של ניצול שעת כושר וחוסר האונים שבו היה מאבטח באותו הרגע. הנאשם החביא את האקדח בתוך מכנסיו, נשא את האקדח על גופו עד להגעתו לביתו ושם החזיק את האקדח שהיה טעון במחסנית ובכדורים תואמים בתוך גרב שחור. כך למשך מספר שעות עד להגעת השוטרים לביתו. פוטנציאל הנזק שצפוי להיגרם בעבירות נשק בכלל הוא רב וכולל פגיעה בגוף ובנפש. זאת בשל החשש מפני הגעת הנשק לידי אחרים שעלולים לעשות בו שימוש. יש לתת את הדעת לכך שהנשק הוחזק בהיותו טעון במחסנית וכדורים, כך שהוא היה זמין לשימוש. בפועל לא נעשה שימוש בנשק ולא נגרם נזק מוחשי. הנאשם התקשה להסביר את הסיבות שהביאו אותו לבצע את העבירה, אך מתסקיר שירות המבחן ניתן להעריך שהסיבות קשורות לנטייתו לפריצת גבולות ולכך שהיה תחת השפעת אלכוהול וסמים.

14. בבחינת מדיניות הענישה הנוהגת יש לתת את הדעת למגמת ההחמרה בענישה הקיימת בפסיקת בית המשפט העליון. לעניין זה ראו את דברי כב' השופט נ' סולברג מהעת האחרונה בע"פ 5807/20 **שיבלי נ' מדינת ישראל** (30.12.20):

"עבירות הנשק - חמורות מנשוא; אחריתן - מי ישורנה. ברגיל, כך נקבע לא אחת, גם אם היתה זו

פעם ראשונה לנאשם שמעיד בעבירות הקשורות בנשק, לא נחמול ולא נכסה עליו; נשלחו למאסר מאחורי סורג ובריח... עבירות הנשק, הריהן מכת מדינה. אזרחים רבים מקפחים את חייהם מידי שנה בעטיין, ותחושת הביטחון הכללית של הציבור - נפגעת. מערכת המשפט, נדרשת גם היא ליתן את חלקה במלחמת החורמה שמנהלת מדינת ישראל נגד מבצעי העבירות הללו, ולפיכך מדיניות הענישה מצויה במגמת החמרה".

בעניין זה ראו בנוסף: ע"פ 3793/20 מוריחי נ' מדינת ישראל (23.11.20); רע"פ 5613/20 אלהוזיל נ' מדינת ישראל (25.8.20); ע"פ 1944/20 מדינת ישראל נ' אמארה (2.9.20); ע"פ 5330/20 ענבתאוי נ' מדינת ישראל (22.11.20).

15. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי הואיל והתיקון לחוק העונשין בנושא גניבת נשק הוא מסוף שנת 2018, הרי שטרם ניתן גזרי דין רבים בעבירה זו בנסיבות דומות. עם זאת, מעבירות נשיאת הנשק בנסיבות דומות, ניתן לבחון את מדיניות הענישה הנוהגת המתאימה אף למקרה הנוכחי:

א. בע"פ 6620/20 אשקור נ' מדינת ישראל (29.9.20), דחה בית המשפט העליון ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של גניבת נשק ונשיאת נשק. הנאשם הבחין ברכב חונה ותא המטען שלו פתוח. בתא המטען הבחין הנאשם בתיק, פתח אותו וגנב מתוכו אקדח. הנאשם החביא את האקדח במקום סמוך ולאחר מספר ימים חזר למקום עם אחר, והם נטלו את האקדח והובילו אותו לביתו של האחר שם החביאו אותו עד למעצרים. על פי הסדר הטיעון המאשימה הגבילה עצמה ל-18 חודשי מאסר. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל והטיל על הנאשם בעל עבר פלילי עונש של 18 חודשי מאסר בפועל (ראו גם ת"פ 8008-07-19 מדינת ישראל נ' שתאת [6.8.20]).

ב. בע"פ 6047/20 רוש נ' מדינת ישראל (18.11.20), קיבל בית המשפט העליון ערעורו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירה של נשיאת נשק. הנאשם רכב על אופנוע כשהוא נושא אקדח ובו מחסנית עם כדור אחד ומשתיק קול. הצדדים עתרו במסגרת הסדר טיעון להשית על הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר מותנה (סה"כ 30 חודשים). בית המשפט המחוזי דחה את הסדר הטיעון, קבע מתחם עונש הנע בין 2 ל-4.5 שנות מאסר בפועל והשית על הנאשם עונש של 30 חודשי מאסר בפועל (42 חודשים כולל הפעלת התנאי). בית משפט העליון הקל בעונשו של הנאשם, בהסכמת הצדדים, והטיל עליו 24 חודשי מאסר בפועל (סה"כ 30 חודשים כולל הפעלת התנאי).

ג. בע"פ 3156/11 זראיעה נ' מדינת ישראל (21.2.12), נדחה ערעורו של הנאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של נשיאה והובלת נשק והסתייעות ברכב לביצוע פשע. הנאשם נסע ברכבו לאחר שהסליק בו אקדח, מחסנית טעונה בכדורים וקופסאות עם כדורי אקדח. האקדח והתחמושת נתפסו בחיפוש שגרתי שביצעה המשטרה ברכב. הנאשם, ללא עבר פלילי, מנהל אורח חיים נורמטיבי, אב ל-4 ילדים ומפרנס יחיד במשפחתו, נדון לעונש של 24 חודשי מאסר בפועל.

ד. בע"פ 2564/19 אזברגה נ' מדינת ישראל (18.7.19) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירה של נשיאת נשק. הנאשם רכש אקדח במטרה לסחור בו, וקיבל לרשותו אקדח 9 מ"מ עם מחסנית תואמת, בתמורה כספית. הנאשם ואחר נכנסו לרכבו, הסתירו את האקדח, ונסעו עד שנעצרו על ידי המשטרה. נקבע מתחם שבין 12 ל-40 חודשי מאסר, והנאשם, ללא עבר פלילי, נדון ל-16 חודשי מאסר בפועל.

ה. בע"פ 4215/18 ח'טיב נ' מדינת ישראל (8.7.18) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של נשיאת נשק ותחמושת. הנאשם שהה בסמטה סמוכה לחצר ביתו, כשהוא נושא על גופו אקדח טעון בארבעה כדורים. הנאשם צירף שני תיקים של החזקת סמים לצריכה עצמית. נאשם צעיר, לחובתו הרשעה קודמת אחת. נקבע מתחם שבין 15 ל-36 חודשי מאסר בפועל, נדון ל-15 חודשי מאסר בפועל.

ו. בת"פ (מח' מר') 52416-06-20 מדינת ישראל נ' מתאני (12.1.21) הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של נשיאת נשק ותחמושת. לידי הנאשם הגיע אקדח גנוב, והוא יצא ממתחם ביתו כשהוא נושא עליו את האקדח שהיה טעון במחסנית וכדורים. נקבע מתחם שבין 15 ל-40 חודשי מאסר בפועל, והנאשם בעל עבר פלילי, נדון ל-23 חודשי מאסר בפועל.

ז. בת"פ (מח' מר') 41522-05-18 מדינת ישראל נ' אזברגה (10.8.20), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של נשיאת נשק ותחמושת והפרעה לשוטט במילוי תפקידו. הנאשם יצא מרכבו כשהוא נושא אקדח חצי אוטומטי והטמינו תחת חולצתו. כשהבחין בשוטרים נמלט מהמקום, השוטרים רדפו אחריו, הוא קפץ מעל לחומה והאקדח נפל מגופו. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע בין 16 ל-40 חודשי מאסר בפועל. הנאשם בעל נסיבות חיים קשות ועבר פלילי לא מכביד, נדון לעונש של 21 חודשי מאסר בפועל (סה"כ 26 חודשים, כולל הפעלת מאסר על תנאי).

ח. בת"פ (מח' חי') 14115-07-19 מדינת ישראל נ' ג'בארין (28.1.20), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של נשיאת נשק והפרעה לשוטט במילוי תפקידו. הנאשם החזיק על גופו אקדח ומחסנית ובה כדורים. משהבחין בניידת משטרה, נמלט מהמקום כשהשוטרים בעקבותיו עד שנתפס. בית המשפט קבע מתחם עונש שבין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל. הנאשם צעיר, בעברו הרשעה אחת שהתיישנה, נדון ל-20 חודשי מאסר בפועל.

16. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי מתחם העונש ההולם הוא החל מ-20 ועד ל-44 חודשי מאסר בפועל.

חריגה מהמתחם משיקולי שיקום

17. כידוע, בית המשפט רשאי לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. ככלל, הפרמטרים המרכזיים אשר ממציבים על סיכויי שיקום הם המוטיבציה שהפגין הנאשם להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה (במקרה שבו קיים נפגע עבירה). בהקשר זה נקבע בפסיקה כי שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשויים להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א) לחוק. דברים אלה זוכים למשנה תוקף מקום בו מדובר באדם צעיר ונעדר עבר פלילי (ראו דברי כב' השופט ד' ברק ארז בע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל [18.4.18]).

18. הנאשם שולב בשיחות מעקביות בשירות המבחן בתקופת צו פיקוח המעצר ומסר בדיקות שתן לאיתור שרידי סם שנמצאו נקיות מסמים. בהמשך הופנה למרכז לטיפול בהתמכרויות לאחר שביטא מוטיבציה לבחון את דפוסי השימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים. ביום 30.8.20 החל בהליך אבחון ב"מרכז חוסן" ובחודש אוקטובר 20' התקיימה וועדת אבחון במרכז אשר קבעה תכנית טיפול הכוללת פגישה פרטנית שבועית, מסירת בדיקות שתן קבועות והשתלבות בהמשך בקבוצה טיפולית. זאת לאחר שדווח שהנאשם מעוניין לשפר ולקדם את חייו וכי הוא מגלה הבנה באשר להשפעות ההרסניות של השימוש בחומרים על מצבו. גורמי הטיפול דווחו שהנאשם מגיע באופן קבוע למפגשים

הפרטניים והקבוצתיים והוא משתף במצבו האישי, הרגשי והמשפחתי ופותר צוהר לעולמו הפנימי שהוא רווי אכזבות, בדידות וכאב. גורמי הטיפול התרשמו שהנאשם מגלה הבנה למצבו ורצון עז לשפר את חייו. הנאשם הופנה למרכז עוצמה, עבר ראיון התאמה וצפוי להתחיל בהליך של ליווי לתעסוקה מקצועית. בשיחות עמו הנאשם תיאר שנתרם מהטיפול במרכז חוסן וביטא תובנות לגבי כשלים בהתנהלותו בעבר, והוא מבטא שאיפות נורמטיביות לעתיד. כפי שצינה העובדת הסוציאלית ביחידה לטיפול בהתמכרויות, הנאשם משתף פעולה באופן מלא עם גורמי הטיפול בתכנית, מגיע באופן קבוע לכל הפגישות המתוכננות עבורו, ומוסר בדיקות שתן נקיות מחומרים פסיכו-אקטיביים (נ/3). שירות המבחן המליץ לאפשר המשך התהליך השיקומי שאותו החל הנאשם ולהטיל עליו צו מבחן למשך שנה לצד צו של"צ.

19. יישום המבחנים שנקבעו בפסיקה כמפורט לעיל לנסיבות המקרה דנן, מוביל למסקנה שלא ניתן לקבוע כבר עתה שהנאשם השתקם. עם זאת, סבורני כי יש לקבוע שקיים סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם. זאת לאור העובדה שהנאשם שולב בטיפול לגמילה מסמים ואלכוהול לצד שיקום במישור התעסוקתי, ולאור העובדה שצריכת אלכוהול וסמים מהווה גורם סיכון מרכזי לביצוע עבירות נוספות על-ידי הנאשם, ונמצאת אף ברקע לביצוע המעשים בתיק זה - גם אם לא בקשר ישיר אליהם. הנאשם עושה ניסיון ממשי לשוב לדרך הישר, וסבורני כי יש לקבוע שקיים סיכוי של ממש שישתקם כדרישת סעיף 40ד' בחוק באופן המצדיק חריגה קלה ממתחם העונש ההולם. עם זאת, אין המדובר בשיקום משמעותי ומלא, אשר יצדיק הטלת עונש על פי שקולי שיקומו של הנאשם בלבד, תוך נסיגה מוחלטת של שיקולי הענישה האחרים. בנסיבות אלה, יש מקום לחרוג מהמתחם במידה מועטה, ובשים לב לעקרונות הענישה הנוספים, לרבות ההלימה והרתעת הרבים. סבורני כי עונש של עבודות שירות, ואף עונש של מאסר בפועל קצר, בנסיבות המקרה דנן, יוביל לפגיעה בלתי מידתית בעקרונות אלה. לאור האמור לא מצאתי לקבל את המלצת שירות המבחן להטלת צו של"צ לצד צד מבחן.

גזירת העונש המתאים לנאשם

20. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך הנאשם בן 31, אשר לאורך השנים התקשה לגלות יציבות במישורי חייו השונים, ניהל אורח חיים בלייני וצרך אלכוהול וסמים באופן התמכרותי. מובן שעונש מאסר ממושך יקשה על הנאשם. הנאשם הודה ונטל אחריות לביצוע העבירה, השתלב בטיפול במסגרת המרכז לטיפול בהתמכרויות, ובמסגרת זו מטופל בטיפול פרטני וקבוצתי ומוסר בדיקות שתן המעידות על ניקיון מסמים. לאחרונה הופנה למרכז לליווי תעסוקתי במסגרתו אמור להשתלב בקורס מקצועי ובהמשך בתעסוקה מקצועית. הנאשם משתף פעולה ולהערכת שירות המבחן ישנה חשיבות ניכרת בהמשך הטיפול והשיקום שלו. עברו הפלילי של הנאשם כולל חמש הרשעות קודמות בין השנים 2008-2013 בגין ביצוע עבירות רכוש והיעדרות מהשירות. בגין עבירות הרכוש נשא הנאשם בעונש של עבודות שירות, ובגין עבירות של היעדר מהשירות נשא הנאשם בעונשי מאסר במסגרת הצבאית. כמו כן נתתי דעתי לתקופה בת למעלה מחודשיים שבה היה עצור ולתקופה הממושכת שבה היה עצור בפקוח אלקטרוני.

21. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש נמוך במעט מהרף התחתון של מתחם העונש, לצד מאסר על תנאי. יש לקוות שהנאשם ישכיל לנצל את תקופת המאסר שמוטלת עליו לשם השלמת תהליך הטיפול והשיקום שאותו החל.

סוף דבר

22. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **18 חודשי מאסר בפועל**, בניכוי ימי מעצרו החל מיום 10.11.19 ועד ליום 2.2.20.

- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר כל עבירת נשק מסוג פשע.
- ג. 5 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שנה מיום שחרורו ממאסר עבירה של גניבה או עבירת נשק מסוג עוון.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדרים ביום 2.5.21 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון וגזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787336, 08-9787377.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ה אדר תשפ"א, 09 מרץ 2021, בנוכחות הצדדים.